Ч. 43. Львів, Пятниця, дня 23. лютого (8. марця) 1901. Річник V.

Передплата
на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:
на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2·50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:
на цілий рік . . 16 рублїв або 36 франків
на пів року . . 8 рублїв або 18 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 9. **ул. Коперника (Лїндого ч. 9.)** Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по цїнї 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Відрадний зворот.

(+) Рада державна ухвалила забрати ся до справдешньої роботи! Така неімовірна вість рознесла ся по всїх усюдах після понедїлкового засїданя, на якім перед самою опівночю (се також знаменна година!) ухвалено внесенє пос. Скеного, щоби на дневнім порядку поставити рекрутацийний і горівчаний закон, а відтак інвестицийне предложенє. Ся вість мусїла видати ся неімовірною, бо вже від чотирох лїт всякі заходи, всякі змаганя, щоби раду державну спонукати до справдешньої роботи, розбивали ся о упір то одного, то другого сторонництва. Протягом сеї чотиролїтної партийної боротьби вдерли ся до ради державної небувалі перед тим норови, що доходили до повної здичілости, австрийский парлямент став посьміховиском всего сьвіта, як свого часу досадно висловив ся сам монарх. Безнастанна боротьба, ведена нераз неприлично, посунена до неможливої пристрасти, відзвичаїла послів від справедливої роботи, а навіть суспільність віденьска стала цікавити ся лише такими засїданями, де можна було сподївати ся галабурд і почала глядїти на парлямент мовби на цирк з ігрищами кльовнів.

Нїчого дивного, що по такім обниженю парляментарного позему, по такім ославленю парляментаризму, загал так переняв ся зневірою в можливість якої небудь хосенної роботи в радї державній, що при останних виборах значне число поважних сил усунуло ся зовсїм з полїтичної видівнї, але й ті охочі до роботи елементи, що війшли до нової ради державної, не мали віри в який небудь успіх. Тимто й неімовірною здавала ся вість про зворот, який наступив на понедїлковім засїданю. Згадана в горі ухвала внесеня пос. Скеного запала буквально в останнїй годинї, бо справдї була се найскрайнїйша пора до такого звороту, щоби повела ся »остання парляментарна проба«. Внесенє се принято всїми голосами окрім нїмецких людовцїв (що в більшій части усунули ся від голосованя), социялїстів (що доси так правили про потребу справдешньої роботи в парляментї) і всенїмцїв. Очивидно ухвала ся є вислїдом компромісу, добутком переговорів правительства з поодинокими сторонництвами, або як др. Кербер висловив ся в палатї вельмож — »безпристрастної витревалости« і се можна вже уважати великим успіхом. На вторковім засїданю перевела посольска палата перше читанє рекрутацийного закона, а хоч було записаних дуже богато бесїдників, згоджено ся на замкненє розправи і відосланє предложеня до комісиї, так що до 14. марця може бути закон оповіщений. В середу приступила посольска палата до розправи над горівчаним законом, за котрим слїдує інвестицийний закон — одним словом, рада державна працює! Є се вельми відрадний зворот, хоч не можна сего вже вважати певною порукою витревалости в сїй працї, бо в палатї є стілько норовистих елементів, стілько розбуджено пристрасти, що кожда хвиля може принести несподїване погіршенє положеня. Чотири роки всякі обставини складали ся на те, щоби підкопати в самих підвалинах парляментаризм, отже потреба довшого часу, щоби довести до єго уздоровленя.

Але ще й иньші є познаки, що тяжко недужий парлямент перебуває щасливо пересиленє. Всякого рода галабурди стали вже були звичайними проявами в посольскій палатї, а на вторковім засїданю дійшло вже до справдї корчемної біятики між Фреслем і иньшими ческими социялїстами) з ґрупи Кльофача) а Шенерериянцями з того приводу, що Фресель видер віцепрезидентови Прадому папери зложені на президияльнім столї, помняв їх і розкинув. Замітно, що Молодочехи зовсїм полишили Кльофачівцїв їх долї, а навіть з обуренєм напятнували їх поступованє яко зневажливе для ческого народу. Колиб нїмецкі сторонництва в попередних роках здобули ся були на таку відвагу супроти своїх радикалів і їм не потурали, було-б певно не дійшло до таких галабурд, які дїяли ся за ґр. Баденього і опісля і рада державна вд стратила б була тільки на своїй повазї. Сьміливе і поважне виступленє Молодочехів з'єднало їм загальне признанє і се може додасть відваги Нїмцям приборкати загонистого Вольфа і єго товаришів. Як небудь не можна манити ся великими надїями, всеж таки сї прояви вказують на відрадний зворот, який наступив у відносинах парляменту, а се певно чимало причинить ся до єго уздоровленя.

Пастирске посланиє

Митрополита Андрея Шептицкого.

Божою Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенєм

Митрополит Галицкий, Архиепископ Львівский, Епископ Каменецкий

Всесьвітлїйшій Митрополитальній Капітулї, Високопреподобним о. деканам, Всечесним оо. парохам, катехитам, сотрудникам і всему сьвященьству.

———

(Дальше).

Вкінци мусить Христос для тих людей, котрих до своєї служби буде кликати, знайти таку щоденну школу пожертвованя, щоби оно поміж людьми иньшими рідке, в тім станї рідким не було.

До пожертвованя доведе їх Христос подвійною дорогою, показуючи їм з одної сторони нужду і біду, а з другої своє пожертвованє і свою безмірну і безграничну справдї любов.

Природа людска хотяй зіпсута гріхом, єще заховує загально у всїх людей дві прикмети так чоловікови вроджені, що хто би їх не мав, вже і чоловіком би не був. Тими прикметами чувство співчутя і милосердія, і чувство вдячности. Могуть ті чувства в серци людскім часом дрімати, завмерти нїколи не могуть.

І найтвердшому чоловікови, на вид великої біди, змякне серце і слези поплинуть.

Тому сьвященникам буде Христос показувати біду і нужду людску. Люди самі в сповіди будуть перед ними відкривати нужду і біду свого морального житя; будуть перед ними скаржити ся з своїх упадків, з своєї слабости, з своїх гріхів, того найбільшого нещастя людей.

Люди до них будуть прибігати о поміч, о зараду, во всїх материяльних клопотах і бідах, будуть просити о раду, о поміч. Сьвященники самі з уряду і обовязку будуть мусїли хоть раз в рік, заглянути до кождої і найубожшої хати, і не раз будуть мати нагоду пізнати, чим біда людска.

Така школа, таке житє не може не виробити в цїлім станї загального почутя милосердія. Бо і чужого і найзимнїйшого чоловіка доведе ся до того чувства, показуючи му терпінє і біль.

Най піде раз до курної хатинки, де жиють убогі; най подивить ся на тверде ложе, на котрім сплять; най відотхне придушеним воздухом, котрим віддихають; най діткне ся тих чорних і попуканих рук від твердої працї людей, що єму суть братьми; най скоштує кусник сухого хлїба, котрий їх поживою; най запитає, кілько на день заробляють, з чого жиють? яка їх праця? які розривки, які приємности?

Най заверне до сеї хати, коли мороз потисне — а нема чим в грубі затопити; коли хороба до хати загляне, а нема нї лїку, нї лїкаря, анї теплої страви. Най зобачить слезу на оцї хорого зарібника, що не може дїтям на хлїб заробити, коли дїти з плачем о кусник хлїба просять. І най потрафить хто небудь в такій хвили, від таких людей щось приняти, не то о требу торговати ся. Такий не знайде ся, хотьби як був твердим і захланним. На такий вид біди людскої і пес з жалю завиє, чоловік заллє ся слезами і чим зможе, поратує; а сьвященник, ученик Христов, вітцївским серцем, рукою любви до себе пригорне, поратує, двигне!

Не єсть так зіпсутим рід людский, щоби Христос не міг в кождім краю, в кождім поколїню числити на те, що знайдуть ся люди благородні і милосерні, що з співчутя для ближних схотять помочи в дїлї спасенія людей, що схотять бути і будуть добрими сьвященниками.

Христос буде своїх учеників і иньшим способом учити пожертвованя. Они будуть день в день, а вже що найменше раз в тиждень, ставати на горі Голгофтї під крестом Христовим, і будуть дивити ся, як з ран Єго кров пливе на спасенє людей.

Жертва св. Литурґії буде для них щоденною школою пожертвованя. Вистарчить раз видїти на крестї розпятого Христа, раз дивити ся на Єго муку, раз заглянути в чувства Єго серця, щоби ними на цїле житє переняти ся. І до якої-ж любви, до якої готовости на всяку жертву доведе учеників Христових той сам вид що дня повторюваний.

А будуть крім того в своїх молитвах за людей молити ся, і тими щоденними молитвами скріпляти і підтримувати ревність о їх спасенє.

Они будуть що дня Євангелиє читати, і більше від всїх людей застановляти ся щоденним розважанєм над тайнами любви і пожертвованя Христового. І в кождім слові Євангелия будуть знаходити то сьвітло і то тепло, котре з тої сьвятої книги бє яснїйше, теплїйше від промінїв найгорячійшого сонця; в тім сьвітлї,

в тім теплї будуть жити, тою атмосферою любви будуть віддихати.

А в кождім слові і кождім дїлї Христа будуть знаходити любов Христа о стілько для них більшу чим для прочих людей, що в тій школї щоденній научать ся оцїнити собі безмірні добродїйства, котрими їх самих Христос надїлив. Їх називає прятелями *»ви друзи мої есте«* Іоан. 15, 14., з ними як з братьми обходить ся, дбає о них, більше як о всїх прочих, надїє ся по них всего, во всїм їм довіряє, все їм в руки віддає, дїлить з ними цїле житє. З грішників, людей, котрі би без Него нїчим були, робить князїв своїй Церкви, *»воздвизаяй от земли нища і от гноища воздвизаяй убога, посадити его со князи людей своїх«* Псал. 112, 7. 8.

Щоби в яснїйшім сьвітлї показати любов, якою Христос перед всїми иньшими нас сьвященників полюбив, і милосердіє, на котре для нас готов, позвольте менї єще, Преподобні Отцї, попровадити Вас на хвилю до огороду гетсеманьского, де Христос Наш Спаситель на кількагодинній молитві кровавим потом заливає ся: *»Отче мой*, каже, *аще возможно есть да мимоідет от мене чаша сія«* Мат. 26. 39. *»Отче мой, аще не может сія чаша мимоіти от мене, аще не пію ея, буди воля твоя«* Мат. 26, 42. Від чаши випрашає ся! Він, котрий через цїле житє так горячо єї бажав! Він, котрий для того лишень жив, щоби жертву свою сповнити! Він, котрий перед мукою так спішив ся до Єрусалима на муку, що ученики не встигли йти за Ним. Він, котрий *»желанієм возжелї«* Лук. 22, 15. дочекати сеї хвилї, тепер коли надійшла, мав би від неї випрашати ся? Таке толковане слів Христових видає ся суперечним з успособленєм цїлого Єго житя. Коли стараю ся вникнути в гадку Нашого Спасителя і порозуміти то чувство страшне, котре так овладїло Єго душу, що аж кровавим потом заливав ся, думаю, що лиш так дасть ся витолкувати сеся Єго молитва: Не перед смертию випрашав ся; смерть мусїла бути найменшим єго терпінєм. Були такі обставини Єго муки, котрі могли більше Єго болїти, як гадка о самій смерти. Бо се прецїнь річ звичайна, що буває біль душі глубший і страшнїйший від болю смерти, внутренне якесь конанє, в порівнаню котрого смерть сама нїчим. Таким болем була може для Христа обставина, що Петро Єго відрік ся; може сеся, що ученик Юда здрадив Го; може гадка, що мимо Єго смерти много людей не осягне спасеня.

Христос полюбивши своїх, без міри їх полюбив *„возлюбль своя сущия во мірі до конца возлюби їх“* Йоан 13, 2. Не було жертви, на котру би не був готов! Установленєм сьвятої тайни Евхаристиї наочно показав, що був готов і мілїон разів умирати для спасенія людий.

То дїло Єго було Єму так дороге, що за нїчо уважав смерть і всї муки, щоби лишень чоловіка спасти, і то так, що готов був і для одного всї муки понести і смерть на крестї. Гріх, образа Єго Отця сто разів більше болїла Єго, як все, що лишень Єго лично обходило, як власне Єго чувство здоптане, власне Єго серце болем розбите. Тож болем над всї болї було для Него видїти оком пророчим людий, що мимо Єго жертви, не мали бути спасені.

Ще більшим болем було для него видїти, як люди часом саму найсьвятїйшу жертву Єго Крови будуть надуживати на зневагу Єго Отця небесного. Сьвятокрадска Служба Божа мусїла бути чимсь так болесним, так страшним, на саму згадку чого зворушувало ся все, що було в Єго серцю любви Бога і любви до людий. Мусїло на ту гадку кипіти в Єго груди, сьвятий гнїв безмірний, подібний, але сильнїйший від того, з котрим виганяв з храму Єрусалимского купцїв, що важили ся в храмі Єго Отця торгувати.

Тамті купцї зневажили лиш стїни сьвятого зданія, а сей безбожний, проклятий, що важить ся в грісї смертельнім зближати ся до страшного жертвенника Єгови, самою жертвою Крови Сина Божого, Предвічному Маєстатови слави робить найстрашнїйшу зневагу. Вид жертви Ним установленої на те, щоби Богови славу а людям спасенїє приносила, оберненої на збещещенє слави Божої сьвятокрадством і на власну погибель, се мусїла бути річ, котра взбуджала в души Христовій якусь бурю шаленого гнїву, якусь бурю страшної покуси, стягнути в одній хвили на голову сьвятокрадцї всї громи проклонів пекольних, не з самолюбія, не для того, що в сьвятокрадскій жертві Єго Кров, Єго любов зневажана, але з любви, з пошанованя для Предвічного Маєстату слави Єго Отця.

І власне для того борба в Єго серцю така страшна, що так високі і так благородні чувства суть собі противні. З одної сторони ушанованє і честь для Бога Отця в тім, що до Єго хвали відносить ся; з другої та сама любов до Бога Отця, в милосердію і любві для нещасного сьвятокрадцї! Як же великою мусїла бути любов до того сьвященника, щоби терпеливо єго сьвятокрадства зносити, щоби до самої хвилї єго смерти бути готовим благодатію Своєю, Своєю Кровію єго душу очистити.

І єще від иньшої обставини Єго муки міг Христос справдї випрашати ся. Могло єго до того знов силувати, рівнож не згляд на Єго власну особу, на Єго біль, але згляд на спасенїє многих, котрому один перешкаджає. Предвиджував Христос в дїлї спасенія рода людского і таке положенє, що треба Єму буде з милосердія і любви для одного, неначе посьвящувати спасенїє многих. Оком пророчим видїв, що може нераз сьвященникови недбалому і несовісному буде поручене спасенїє вірних. Обовязків він своїх не сповняє! Дїти дико ростуть, бо нема кому їх катехизму научити! Люди зле сповідають ся, бо доброї проповіди не почують. Не знають Бога, не знають Христа, не знають благодати анї гріха, бо не проповідає сей, котрий має сьвятий обовязок проповідати. Згіршеня в селї розходять ся, бо навчить сей, котрий хлїб на то дістає, щоби говорив, хлїб кровавим потом убогих зароблений. Старцї, грішники, без Бога і без Тайн умирають, бо на гріш захланний сей, що називає ся їх душпастирем а єсть вовком в овечій шкірі, підлим наємником, а не пастирем, ремісником, а не сьвященником. Ідуть люди на погибель вічну і Христос змушений їх на кару засуджувати, хотяй тамтой сто разів проклятий, що на погибель людий лишає ся при житю, більше від них винен.

Яке-ж милосердіє, яку-ж любов до него мусить мати Христос, щоби єго при житю терпіти і до послїдної хвилї бути готовим все єму дарувати — коли лиш з жалем схоче з Богом примирити ся.

З тим чувством милосердія рівнає ся хиба гнїв в страшнім дни суду, з яким Христос *„крови людей от рук наших взищет“* Ез. 3, 19.

(Конець буде).

З парляментарної ниви.

Як після бурі загуде ще віддалений грім і блискавка озарить виднокруг, так ще і на послїдних двох засїданях державної ради обструкция підносила бучу в палатї. Але вже анї розміри сих прояв не обнимали цїлу палату, анї їх сила не стрясала підвалинами порядку. Були се лиш інтермеци, після яких можна було перейти до дневного порядку.

Парлямент зачинає функціонувати. На однім засїданю полагоджено перше читанє предложеня про континґент рекрута і відослано без читаня до комісиї цїсарскі розпорядженя в сїм предметї на підставі §. 14. Вчера прийшло на порядок дневний перше читанє закона про додаток до податку від горівки, з якого дохід має припасти для санациї краєвих фінансів. Надїють ся, що на двох засїданях палата упорає ся з першим читанєм і з початком слїдуючого тижня приступить до інвестиций. За сей час верне з комісиї закон про континґент рекрута і стане полагодженим ще в будучім тижни.

Так отже прийдуть небаром під наради і рішенє державної ради важні справи, що безпосередно дотичать поодиноких коронних країв. І так на зелїзничі інвестициї призначено в проєктї 483.038,000 корон, з чого на Галичину припадає коло 14%. Подрібні позициї що-до Галичини є такі:

Будова зелїзничої лїнїї Львів-Самбір-Турка-Ужок 34,000.000 корон; будівлї доповняючі в окрузї дирекциї: а) львівскої 13,805.500 корон, б) станиславівскої 8.032.100 корон, в) краківскої 9,437.800, разом 65.275.400 корон.

Сї загальні цифри обіймають такі важнїйші позициї: Викінченє лїнїї Пшеворск-Розвадів корон 814.000, Стрий-Ходорів 790.000 корон, Ходорів-Підвисоке 541.000 корон, Галич-Острів 344.000 корон, Станиславів-Вороненка 21.000 корон. Будова і розширенє двірцїв на стациях: Львів 5,000.000 корон, Краків 550.000, Подґуже-Плашів 2,500.000, Ряшів 1,500.000, Новий Санч 2,250.000, Величка 326.000, Бохня 360.000, Тарнів 366.000, Перемишль 748.000, Стрий 2,116.000, Тернопіль 893.000, Підволочиска 869.400, Ярослав 894.000, Посада хирівска 958.000, Заґуж 1,028.000, Коломия 548.000, Станиславів 1,500.000 корон.

Відповідний удїл має мати Галичина в проєктованім помноженю перевозового парку с. є льокомотив, тендерів і возів, та в заосмотреню стаций в нові машини і прибори, електричне осьвітленє і т. д.

В віддїлї комунїкациї інвестицийне предложенє проєктує також далекосяглі водні будови. Комісия для будови водних доріг вже уконституовала ся. Презесом вибраний Люеґер, віцепрезесами Кафтан і Кіярі. На внесенє Кафтана ухвалено одноголосно не відбувати загальної дискусиї, але вибрати одного ґенерального і 3 специяльних референтів, по одному для кождої з 3 ґруп проєктованих каналів: Дунай-Одра, Дунай-Молдава і галицких каналів. Комісия поручила презесови постарати ся о се, щоби всї внесеня дотично водних доріг палата без читаня відослала до комісиї.

Проґрама будови каналів після предложеня обіймає водні дороги Дунай-Одра до Відня, реґуляцию і сплавність Одри в обсягу Моравії і Шлезка, будову каналу з Одри до Висли, сплавність Висли і Сяну, будову каналу від Сяну з Радимна через Судову Вишню-Рудки до Днїстра, а дальше будову каналу Дунай-Велтава до Ельби.

Кошти будови водної сїти на териториї Галичини є прелїміновані гидроґрафічним бюром при мінїстерстві торговлї на 262,370.400 корон. Однак дневники удержують, що з сеї цифри відпаде значна сума, бо коли згадане бюро проєктує будову штучного каналу здовж Висли через повіти: велицкий, бохеньский, бжеский, тарнівский, мелецкий, домбровский, кольбушівский, ряшівский і ланьцутский до Сяну, коштом 97,569.000 кор., — то в посольских кругах заявляють ся радше за реґуляциєю Висли і Сяну в спосіб, відповідний потребам комунїкациї. Заразом домагають ся будови великих пристаний в Кракові і Надбжезю та рядом менших пристаний на Вислї і Сянї. Надто се компромісове внесенє поминає на разї будову сплавного каналу з Судової Вишнї на Городок Львів, Новий Яричів до Бродів, бо ся будова була би тодї актуальною, колиб трактатово запевнено собі полученє з росийскими сплавними каналами. Залишенє будови сего каналу обнижить загальну суму коштів о 77,600.000 кор.

З державної ради.

Вчерашне засїданє розпочало ся о год. $^1/_2$4. пополудни. Зараз з початку пос. Фресель підніс бучу, бо хотїв говорити, коли вже пос. Гаймріх одержав слово. Фресля заглушено і п. Гаймріх став промовляти против предложеня закона горівчаного податку, бо оно спихає тягар на найбіднїйші верстви населеня, які головно достарчують консументів горівки. Надто правительство повинно установити експортові премії для спіритусового промислу, як се чинить для цукрівничого промислу; на се належало би призначити 3 до 4% доходів з горівчаного податку.

Слїдуючий бесїдник, пос. Леміш, заявляє ся за предложенєм, але годить ся з передбесїдником що-до того, що ся справа належить до краєвих соймів, та вкінци висказує сумнїв, чи доходи з горівчаного додатку вистануть на санацию краєвих фондів.

Відтак пос. Кльофач промовляє в формальній справі і жалуєсь на кривди, які мусять зносити чеські опозиціонїсти і социялїсти. Пос. Фресель, серед безнастанного перериваня Шенерериянцїв, говорить по чески. Пос. Груби виголошує також ческу бесїду. Пос. Штайн запитує неприсутного мінїстра рільництва в деяких справах гірництва. Президент прирікає закомунїкувати се мінїстрови. Пос. Брзорад запитує знов президента в справі цензурованя інтерпеляций, а

президент з відповіди відкликує ся на свої давнїйші заяви. На сїм замкнено засїданє і назначено слїдуюче на нинї год. 3. пополудни.

Після Slavische Correspondenz установлено вже проґраму працї палати послів на час від 7. до 15. с. м. Крім дефінїтивного вибору президиї обіймає проґрама перше читанє новелї до закона про горівчаний податок, полагодженє закона про континґент рекрута і перше читанє інвестицийного закона.

Новинки.

— **Календар.** В пятницю: гр.-кат. Поликарпа; рим-кат. Івана. — В суботу: гр.-кат. Обрітеніє глави Йоанна Крестителя; рим.-кат. Францїшки.

— **Тарасові обходи**. Молодїж рускої ґімназиї у Львові устроює вечерницї з богатою проґрамою ві вторник дня 12. с. м. в великій сали »Народного Дому«. Початок вечерниць о 6. годинї вечером.

В Перемишли ґімназияльна молодїж устроює вечерницї в сали »Сокола« в суботу дня 9. с. м. Вступ за запрошенями. Початок о 6. год. вечером.

В Дрогобичи відбуде ся вечерок в недїлю дня 17. с. м. в міскій сали. Початок вечерка о 7. год. вечером.

— **Зміни в обороті ощадностий** в почтових касах ощадности заведено з днем 1. марта с. р. Від тепер уряд почтових кас ощадности видає потвердженє відобраня вкладки, лиш коли сторона вкладає більше як 100 К.; коли же менше як 100 К., то уряд вже не висилає потвердженя, як то було доси. Так само не висилає уряд повідомленя, кілько ще лишило ся в касї, коли хтось в короткій дорозї (без попередного виповідженя) відобрав якусь суму. До виплати в короткій дорозї не треба вже буде потвердженя відобраня вкладки, а повідомленя, кілько ще лишило ся, як то доси було в звичаю. Тепер можна всюди на почтї що дня, але лиш раз на день, виймити вложені гроші, і то лише до суми 40 К Є се дуже важна постанова, бо із зложених гроший можна буде в потребі відобрати далеко скорше як доси потрібну малу суму, а то повинно би бути лиш тим більшою заохотою до складаня гроший в почтовій касї ощадности, де они найпевнїйші, хоч приносять малий процент. Повідомленя, кілько наросло провізиї, буде ся розсилати лиш тодї, коли провізия виносить 1 К., або більше; менша провізия буде ся лиш записувати в контовій книзї. При виплатї книжочки, виплатить ся і провізия. — На чеках почтових імя і адреса того, котрому має бути виплачена сума або на котрого конто має бути записана, будуть виписувати ся на передній сторонї, а не як доси на відворотній.

— **Парляментарні комісиї** працюють цїлою силою пари. *Леґітимацийна комісия* приділила вибір Кльофача і Шрафля референтови до справозданя в 14 днях, та віднесла ся до правительства, щоби зарядило доходженя. *Социяльно-полїтична комісия* подїлила переказані собі внесеня на три ґрупи: в справі гірництва, в справі обезпеченя робітників від недуги і калїцтва, та в справі зміни промислової ординациї. Комісия вибрала відповідно до того субкомітети і рішила зажадати від правительства в наглій і катеґоричній формі, щоби оно внесло предложенє в справі працї в закопах, та повідомило комісию, коли се наступить напевно. *Військова комісия* радила вчера над континґентом рекрута та дотичними цїсарскими розпорядженями. Мінїстер війни Вельзерсгаймб висказав своє горяче задоволенє з причини прихильної дїяльности комісиї для армії і зі своєї сторони запевнив щиру приклонність для улекшень в рамах військового закона що-до військової служби. Послїдний рік краєвої оборони буде покликуваний лише в случаях конечної потреби. Небавом прийде до реґуляциї військових такс. Введенє нової процедури карної, як висказав ся мінїстер, зависиме від богато чинників, але військовий заряд желає собі сего і буде щиро підпирати. Що дотичить квестиї поєдинків, мінїстер виказував, що приписи про ради чести (Ehrenrath) не сходять ся з законами карними. Сим радам належить завдячити, що поєдинки в армії лучають ся чим раз рідше. Поєдинки є наслїдком недостаточної охорони законодавством перед нарушенєм чести ближнього і тому не можна їх викоренити. В *комісиї скарбових належитостий* раджено вчера, в присутности мінїстра скарбу Бем-Баверка, над цїсарским розпорядженєм в справі новелї про скарбові належитости. Мінїстер скарбу заявив, що знижку скарбових належитостий належить поручити лише при нових будівлях і перебудованих домах, при яких перенесенє власности відбуває ся в коротшім часї. Після довшої дискусиї ухвалено вибрати субкомітет з 7 членів з порученєм, щоби як найскорше предложив справозданє в сїй справі.

— **Полїцийна цензура** усунула минулого року зі склепової вистави п. Клїмкевича копію образа Сємірадзкого »Цірце«, а вчера казала забрати з вистави Бредта: »Три ґрациї«, хотяй на обох сих образах нагість жіночого тїла прикриває дискретно смоквиний листок... Однак ориґінальною обставиною є се, що цензура в таких случаях виконує в першій інстанциї естетичний змисл.. стійкового полїцияна.

— **Бойкот фабрик в Нїмеччинї**. В Кракові завязав ся комітет торговельників, який має віднести ся до француских і анґлїйских фабрик в справі закупна у них всїх товарів, які доси спроваджувано з Нїмеччини.

— **Нещасні пригоди**. З Перемишлян доносять, що в двірскім лїсї в Яхторові зрубаний бук падаючи, убив на місци 41-лїтного селянина Василя Шепелявого і зранив смертельно 20-лїтного Ілька Шепелявого, котрий в годину опісля також помер. По Василю лишила ся жінка і двоє дїтий. — В Перемишли при ул. Охоронок в двірку пп. С. сторож Іван Бохняк запалив камінним вуглем в печи і заткав за борзо піч. В наслїдок того загорів та погиб в ночи з недїлї на понедїлок. — Служниця Каролина Кіршнер при ул. Піярів у Львові наливала запалену лямпу нафтою, причім настала експльозия. Горіюча нафта облила єї, а она тодї вибігла на двір. Люди придушили на нїй огонь, а полїциянт відвів до недалекого шпиталю, де сконстатовано сильне попеченє рук, грудий і голови.

— **Пригода з револьвером**. Слухач фільософії п. Сильвестер Дрождзяк мав в кишени пальтота набитий револьвер. В хвили, коли ішов ринком, потиснув неосторожно на револьвер, котрий вистрілив в кишени а куля вбила ся в землю саме коло ноги п. Дрождзяка. Сьвідком того всего був полїциянт, котрий п. Д. відвів на інспекцию, а там єго укарано грошевою карою в сумі 10 К. за неправне ношенє зброї. Вчера знова зголосив ся п. Д. на інспекциї полїциї і просив о дозвіл ношеня оружя, бо на нїм має ся пімстити якийсь єго товариш. Дальше оповідав п. Д., що на него напали онодї в ночи якісь два волоцюги, і були би єму може навіть житє взяли, якби на щастє не прийшла була поміч в особі якогось урядника. Цїле оповіданє стреміло до того, щоби п. Д. вільно було носити револьвер. Тимчасом вечером показало ся, що той чоловік недужий на умі. О 9. год. вечером війшов він до готеля Штадмілєра, сїв кола стола і стрілив з револьвера поза себе. Куля влучила в піч. Служба покликала ратункову стацию, бо думала, що п. Д. відобрав собі житє, але тимчасом п. Д. заняла ся полїция і забрала єго зі собою. Нещасний звиняв ся знова боязнею перед нападами, та що єму привиджують ся рабівники, до котрих він стріляє. Єго відставлено до комісарияту яко небезпечного для других людей.

— **Воєнна виправа дїтий**. В ческім місточку Беравно ентузиязм шкільної молодїжи для бурскої справи дійшов до того, що кількадесять хлопцїв рішило прийти в поміч утисненим Бурам. На тайних сходинах обговорено плян походу. 35 хлопцїв узброїли ся в кухонні ножі, забрані тайком матерям і під проводом синка учителя з Беравна вибрали ся піхотою до полудневої Африки. Першою стациєю сего походу мало бути місто Прага. Але вже по дорозї більша часть помучених маршом хлопцїв покинула ряди хоробрих, а лише 5 з них під проводом свого ватажка добило ся аж до Праги, де ними заопікувала ся полїция.

— **Заговор**. В Ріо де Жанейро увязнено 200 Італїйцїв, які зробили заговор на житє італїйского короля. Один з заговорщиків виїхав з Монте Відео до Риму, де мав виконати плян заговору, іменно висадити динамітом цїлий Квіринал.

— **Король Едвард VII** — є жидівского походженя. Jewish Chronicle обговорюючи вступленє на престол Едварда VII, пригадує, що єго мати, княгиня з дому Кент була в половинї жидівского походженя через Саальфільдів, родину чисто жидівску. Король Едвард VII має дїйсно в своїм лици характеристичні черти семіцкого племени. Jewish Chronicle висказує велику радість задля того, що від часу завойованя Палестини Римлянами, перший раз вступив на королївский престол жидівский наслїдник. Льондоньский тижневник Black and White, редаґований в роялїстичнім дусї, потвердив донесенє жидівскої часописи.

— **Посмертна оповістка реклямою**. Якийсь пракричний Американець оголосив таку оповістку по смерти своєї жени: »Глубоко і тяжко засмучений, доношу приятелям і знакомим, що неумолима смерть забрала менї вчера мою жену, та осиротила мою двомісячну донечку, для якої пошукую мамки на так довго, поки не знайду собі товаришки житя, богатої і гарної женщини, що знала би ощадно і добре вести таку як мою добре звісну торговлю біля, в якій до 12 годин виготовляє ся по найнизших цїнах замовлене білє точно і гарно, за що завідательцї заведеня плачу 200 долярів і буду міг платити еж до дня мого вінчаня, або принайменше до дня, в якім свою торговлю перенесу на улицю Липову, т. є до 3. цьвітня. і там буду міг віднаймити просторий льокаль лише за 200 долярів річно«. — Трогаюче і практичне.

— **Обренович і Караґеорґевич.** При одній з найгарнїйших улиць в Парижи стоять недалеко себе два доми. В однім мешкає родина Караґеорґевича, колись пануюча в Сербії, а нинї живуча на вигнаню; в другім домі поселив ся був Мілан Обренович, екскороль Сербії. Всї Парижане добре знають ті два доми. Другий з них, в якім мешкав Мілан, був місцем сходин найвисшої аристократиї. Ту при гуку тріскаючих шампанів приймав Мілан своє товариство. В першім домі тихім і небогатім живуть ще доси Караґеорґевичі. Коли Мілан від зеленого столика спішив без віддиху на прогони, з повозки до будуарів театральних акторок, коли розкидав пригорщами золото, злуплене з бідного сербского народу, вижебране від европейских дворів і від своєї жени — Караґеорґовичі проживали убогим невибагливим житєм. Були убогі і остали убогими. Стара княжна і два єї сини жиють згадкою давного щастя і слави. Наслїдники княжого роду робять вдома се, чого Мілан нїколи не знав — працюють. Працюють днями і ночами; ранний ранок застає їх при роботї, а пізно в ночи з їх вікон бє сьвітло. Займають ся малярством, різьбарством, лїтературою. Бесїдують всїма европейскими мовами. Оповіданє Божидара Кареґеорґевича про індийске море, поміщене в Figaro і в Revue des Revues, мусить живо займити кождого читача. А молодший єго брат на остатній париській виставі одержав найвисшу нагороду за різьби в сріблї, так гарні, що до їх авторстра признав би ся сам Бенвенуто Целїнї. — Що за ріжниця між палатою, в якій Мілян гуляв днями і ночами, а тим супокійним домом, де Караґеорґевичі працею заробляють на удержанє, не думаючи про відзискавє утраченого престола. Обреновичі щасливі сїяли по сьвітї примір згіршеня, а Караґеорґевичі убогі найшли у всїх заслужену честь і пошану.

Студїнь в Туреччинї. В сїм часї звичайно настає в Туреччинї хороша весна. Але сего року загостили до Царгороду такі крепкі морози, що нїхто навіть носа не показує на улици. Турецкі власти догадали ся, звідки примандрували морози, іменно через Македонїю з Петербурга.

— **Дрібні вісти**. Намісник ґр. Пінїньский повернув вчера вечером з Відня до Львова. — Угорска почта завела продажу бльочків з почтовими значками для вигоди публики. В кождім бльочку містить ся по 24 значків і є дорожший о 2 сот., від вартости значків. — Ново заведеною відзнакою »Офіцирский крест ордена Франц Йосифа« надїлив цїсар болгарского прибічного лїкаря д-ра Станислава Людвіґа з Софії, австрийского підданого. — В Ірун в Іспанії вибухли динамітні патрони в цловім маґазинї, причім кількадесять осіб утратило житє, а богато є ранених.

— **Гумористичний кутик**.

З гадок самотного.

Дух людский немов потяговий кінь: єму лекше возити тягарі в шлиях шабльона, чим свобідно буяти по вольному степу фантазиї.

Коли мертві воскреснемо?

Лїкар: Так, так, отче, що умерло — те вже не встане.

Сьвященик: У вас і живий не встане.

Еманципантка.

Він: Присягаю тобі на отсю ясну Венеру, що остану тобі вірним на віки!

Она: Не виставляй себе на сьміх, товаришу. Се не є зовсїм Венера. Она сходить сего місяця доперва о год. 10. мін. 9; єї деклїнация виносить 17 степенів 25 лїнїй на полудне, а дияметер 10·2.

Посмертна † оповістка.

Юлїян Бережницкий, директор повітової каси щадничої в Кракові, упокоїв ся в Кракові. В. є. п.!

Петро Підгорецкий, урядник кредитового земского товариства, упокоїв ся у Львові в 47. р. житя. В. є. п.!

Телеґрами.

Брема, 7. марця. Коли цїсар Вільгельм їхав повозкою з Rathauskeller на дворець зелїзницї, кинув якийсь чоловік за ним зелїзною штабою і ранив єго легко в лице. Напасника арештовано; називає ся Дітрих Вайлянд і є, як стверджено, епілєптиком. В слїдстві відповідав безладно і з викрутами. Цїсар не перервав задля сего випадку своєї подорожи.

Відень, 7. марця. З Праги дійшла сюди поголоска, що небавом має стати отвореним нове мінїстерство публичних робіт і єго провід має обняти пос. Кафтан, з заводу інжінєр. Має се

бути дарунок правительства Чехам за занехане обструкциї.

Мадрид, 7. марця. Новий кабінет вже утворений. Президию обняв Саґаста, війну ґенерал Вайлєр.

Мадрид, 7. марця. Після донесень з Опорто вибухнули там грізні антиклєрикальні демонстрациї. Обкидано камінями монастир Сакра-Кер. Арештовано богато осіб і сконсиґновано війско.

Пекін, 7. марця. Маршалок ґр. Вальдерзе одержав від Лїгунґчана письмо з пропозициєю, щоби занехав дальші виправи і полишив китайским війскам труди здавленя розбишацтва. Вальдерзе відповів чемно, але застеріг собі з гори цїлковиту свободу дїланя. Китайских війск, які находять ся поза обсягом териториї занятої сполученою армією чужих держав, не буде непокоїти під услівєм, що одержить докладні і автентичні реляциї про їх становиско і силу.

Бомбай, 7. марця. В послїдних десяти лїтах населенє Бомбаю зменшило ся о 50 тисячий осіб, головно наслїдком виселеня задля чумової зарази.

Zbiór przepisów.

що-до костела і католицкого Духовеньства

зладив

Ігнатий Коженьовский,

радник Намістництва у Львові.

З хронольоґічним списом і поазбучним індексом; сторін IX+387 в великій вісїмцї.

Можна набувати по зниженій цїнї 4 К. 50 сот. в автора ул. Чарнецкого ч. 24., в Адмінїстрациї »Gazet-и Kościeln-ої« ул. Снїжна ч. 2. та в львівскій і краківскій консисториї.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах,

— — — — — — яко гарна прикраса комнат

Картини: **Верещаґіна, Шевченко в домовинї і Сластьона, Шевченкова могила.** — — — — — — —

Можна дістати через адмінїстрацию „Руслана“ з пересилкою за *1 кор. 60 сот.*

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Проґрама від 1. до 15. марта 1901.

При співучасти військової музики 80 п. п.

Найновійші сензациї.

I. Manuela i Rudesindo Roche зі своїми **12 сиберийскими вовками**, випроваджені з центральної клїтки. **2. Трупа Manello-Marnitz**, акробати на голові на кружляючім ся ґлобі. **3. The Auer's, париські шматярі**, новість нїгде не бачена. **4. The Trilby's**, шалений терцет. **5. Franzis Gerand**, незрівнаний і нїким не перевисшений еквілїбрист. **6. Сестри Norana** зі своїми какаду-папугаями, 50 птиць, арами та голубами. **7. Edgar Jones**, найкомічнїйший зі всїх мурньских ексцентриків. **8. Rudno Jngar,?. 9. The Marius**, комічно-ексцентричний акт на реку. **10. 3 Golondrinas**, народні танцї. **II. Loba Franke**, субретка. — Початок о 8. год. вечером.

Що дня велике представленє. В недїлю і сьвята два представленя. Що пятницї **High Life** представленє. Білєти вчаснїйше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвика у Львові.

Colosseum огріте 12 ґазовими печами.

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова (приходить о годинї)
	6·10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
	6·20	з Чернівцїв (Іцкан, Ґалацу), Станиславова
	6·46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.
	7·45	з Янова
	7·40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
	8·00	„ „ на дв. головний
	8·05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия
	8·15	з Сокаля, Рави рускої
1·35	8·50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.
	11·45	з Ярослава і Любачова
	11·55	зі Станиславова (Керемсеве, Потутор)
	12·55	з Янова
	1·15	зі Сколього, Стрия, з з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.
	3·14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.
2·20	5·17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.
2·35	5·40	„ „ „ на дв. голов.
	5·45	з Кракова
1·45	5·55	з Чернівцїв, Іцкан
	6·00	з Сокаля, Белзця і Любачова
Ніч		
	7·24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)
	8·28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
	8·50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.
	9·23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.
8·40	9·45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
2·31		
12·20	10·00	з Чернівцїв, Букарешту, Гусятина, Потутор
	10·15	з Лавочного (Пешту) Хирова
	10·12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.
	10·30	» » » на дв. голов.
	12·05	зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·12	з Підволочиск на дворець Підзамче
	3·35	„ на дворець головний

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова (відходить о годинї)
	6·25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
1·53	6·30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
2·08	6·43	» » » дв. Підзамче
	6·35	до Станиславова, Пудвисокого, Потутор
8·30	8·40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
2·55		
	9·00	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.
	9·15	до Янова
	9·25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	9·42	„ » » дв. гол.
2·55	9·55	до Чернівцїв, Станиславова
	10·20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова
	1·25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в недїлї і сьвята
	2·15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в недїлї і сьвята
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	3·15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.
	3·26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.
	3·30	до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч		
	6·10	до Станиславова
	6·13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в днї б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно
12·40	6·20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
	6·50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
	7·10	до Тернополя дворець головний
	7·33	„ дворець Підзамче
	7·25	до Сокаля і Рави рускої
	7·48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і сьв.)
	9·12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
2·51	10·40	до Чернівцїв і Іцкан
	10·50	до Кракова, Відня, Варшави
	11.00	до Підволочиск, Бродів дв. голов.
	11·25	» » дв. Підза
	4·15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
	4·45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.

Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красицких ч. 5) уділяє пояснень в справахзе лїзничих, продає білєти всякого рода і розклади здиц.

Товариство взаїмного кредиту

„Днїстер“

стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«)

приймає **вкладки** до опроцентованя **на 4%**. **Позички** уділяють ся **членам** за сплатою $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адмінїстрациї, почавши від 200 корон і висше, до половини вартости гіпотеки на сплату в ратах до 10 лїт.

Позички над 500 корон мусять бути інтабульовані, а до 500 кор., або інтабульовані, або з порукою 2 ручителїв відповідних.

Сьвященики не посїдаючі гіпотеки мусять крім поруки 2 ручителїв предложити полїсу житєву; обезпечатись на житє треба тілько через »Днїстер« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові.

Удїл членьский виносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути може тілько **член** обезпечений в »Днїстрі«.

З днем 31. грудня 1900 стан:

число членів	1857	
фонд резервовий	6919 кор.	46 сот
вплачені удїли	73087 „	— „
вкладки щадничі	806803 „	— „
удїлені позички	763737 „	— „
касовий оборот в 1900 роцї	2424157 „	— „

Інформациї до позичок уділяє Дирекция листовно або аґенти Товариства взаїмних обезпечень »Днїстер«.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНЇСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

одиноке руске товариство асекурацийне, обезпечає будинки і всї предмети движимі против **огневих шкід**.

»Днїстер« припоручили **Преосьвящ. Ординарияти** Всеч. Духовеньству і вірним всїх трех Епархій.

Фонди ґваранцийні »Днїстра« з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540 кор. 11 сот.	разом 520.406 кор. 65. сот
Резерва премії	171.942 „ — „	
Резерва специяльна	6.000 „ — „	
Фонд емеритальний	30.924 „ 54 „	

Тарифи »Днїстра« умірковані. Надвижка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 **дістають члени 8% звороту** з премії.

»Днїстер« виплатив до 31. грудня 1900. **відшкодовань 2,120.834 кор. Шкоди** лїквідують ся **безпроволочно** в присутности Делеґата і 2 членів.

Полїси »Днїстра« принимають при позичках гіпотечних: Банк краєвий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долинї, Снятинї, Городенцї, Теребовли, Залїщиках, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЄ треба обезпечатись тілько через »Днїстер« в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через »Днїстер« іде часть **провізиї на рускі публичні добродїйні цїли**; полїси і квіти видає Краківске Товариство рускі.

»Днїстер« пошукує спосібних **аґентів**, особливо **селян господарів** в окрестностях, де ще нема близько аґенций »Днїстра«. Аґенти заробили вже 274.964 кор. провізиї.

Зголошеня о аґенциї треба вносити до Дирекциї у Львові.

Селяне! убігайте ся тілько о аґенциї »Днїстра«

Від огню обезпечайте ся тілько в »Днїстрі«.

На житє обезпечайте ся тілько через »Днїстер«.

Всїлякі

КУПОНИ

і

вильосовані

цїнні папері

виплачує без потрученя провізиї або коштів

Контора виміни

і ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Видає відповідня за редакцию **Лев Лопатиньский**.

З друкарнї В. А. Шийковского.